

TORNEM AL NATURISME?

CAPO (ENCERCLAT) AL BATALLÓ DISCIPLINARI DE NANCLARES DE OCA. A SOTA, AMB RAMONA PERERA.

sempre al naturisme. Diguem-ne que ell removia la piscina que estava bruta i la netejava, això era un procés de crisis curatives i de malestar que, a poc a poc, tornava les persones al seu estat natural. Aquest sistema del meu pare va revolucionar tothom i per això parlava de regeneració, que s'havia de produir en un període de set anys per renovar del tot la sang de l'individu malalt.

Com convenia la gent perquè es fessin naturistes?

La gent no es convenia de seguir-lo perquè digués o manés alguna cosa, sinó simplement observant la naturalitat i la facilitat amb què ell feia les coses. I la meva mare els convenia amb el paladar, amb els banquetes vegetarians, que van tenir molta anomenada, de manera que apartava la gent de les carns i de l'alcohol a base de receptes que ella mateixa anava provant. Però el més important, també, és que ell feia el que predicava.

És cert que el vostre pare us va batejar amb suc de taronja?

Sí, així ho va fer i ho va publicar en un escrit que guardo amb especial estima, un escrit que em va fer per felicitar-me el meu quinze aniversari, el 1950, i que era com una premonició, com una profecia, de tot el que havia de passar després.

Què hi deia, en aquest escrit?

Us ho llegiré... Deia que havia nascut en una casa on «el concepte i l'estigma de la malaltia estava abolit, desterrat, no per obra d'un romanticisme, sinó pel màgic poder de la ciència d'Hipòcrates, l'estendard del qual –que s'anava enfonsant en l'oblit– el va aixecar Louis Kuhne i el van empènyer després els Jaramillo, els Cartón, els Heret, els Alsina, els Castro, els Dulín, els Aventín i els Capo... I tu, Odina, junt amb Apolo i la nostra petita Edeina –els meus germans– el mantindreu sempre, sempre, incòmode i amunt per reivindicar-lo davant els aguaites del futur».

Semblava més aviat un testament, no?

Sí, perquè després deia: «Si algun dia la frescor i la ufana de l'ideal naturista s'entelès per la pols de la intolerància i de

les concessions, recorda aquest carrer Alcoi –a la Bonanova, on vam néixer–, mil vegades històric, perquè aquí, en aquest cel, en aquest tros de terra, resorgeix sempre, eternament, com un volcà còsmic de joventut, per socórrer-te en les teves caigudes, com una fada amorosa que t'ensenya la llum del camí únic i vertader, en la tenebrosa nit de la civilització carnívora, les urpades de la qual són mortals i traïdores de la vida (...) Recorda, Odina, que hi ha una llei universal que cal respectar: la vibració de la semblança; ompliràs el buit de la teva vida, el teu complement, l'etern compement del sexe, amb el que tu sentis: si el teu buit és de saviesa, atrauràs saviesa (...), si el vos omplir amb pensaments frívols i banals, atrauràs persones hipòcrites i vicioses. La veu del silenci és la que governarà la teva vida, el que en silenci demanis a la vida o a Déu, això vindrà; la veu del silenci constitueix la teva vida i la pràctica de la teva vida. Recorda sempre això, Odina, el que pensis és el que seràs (...) Quan la teva mare, el teu pare, la teva àvia, els teus germans i tots els teus hagin mort i quedis sola en el món, hi ha una altra àvia, una altra mare, un altre pare, és la Naturalesa i ella no t'abandonarà mai, mai, mai.»

Per què, després de patir l'exili, la presó, el batalló disciplinari..., al vostre pare el van expulsar de Catalunya?

Van venir tots aquests –els envejosos, els franquistes– i van dir que els naturistes eren uns degenerats i uns intrusos!

Què voleu dir?

Hi va haver un metge que va promoure l'expulsió del meu pare de Catalunya el 1952. Era un pretès metge naturista

–casat amb la filla d'un conegut industrial de productes dietètics i de règim–, partidari del règim feixista de Franco, que va recollir firmes per denunciar el meu pare per practicar el nudisme i l'«intrusisme». La meva mare sempre havia pensat que va ser com una venjança; deia que poc després d'arribar a Catalunya el meu pare va conèixer aquest industrial de productes de règim i de seguida, aquest home, va veure el «negoci»: «Capo és un home seriós, que atrau la gent, el caso amb la meua filla, li pago la carrera i ja està!». Però el meu pare va dir que no es venia i va anar per les seves. Aleshores, aquest industrial dietista va conèixer l'home que anys més tard, denunciaria el meu pare perquè l'expulguessin: una vilès, un fet immoral, produït per l'enveja de veure que el meu pare, malgrat tot, després de la guerra encara mantenia una bona clientela i feia nudisme en llocs particulars, és clar. Aquest home és el que es va casar amb la filla de l'industrial dietista i va tenir tres fills, un dels quals –metge– va enfrontar-se amb el seu pare i el va denunciar al col·legi de metges. Crec que el destí, el karma, va fer la seva feina. Aquest home, a més, va quedar-se el despatx del carrer Pelai on passava consulta el meu pare i el va fer beneir pel famós i nefast bisbe Modrego!

Com va ser la seva vida durant l'exili?

Mentre va ser a Perpinyà, la gent d'aquí i els exiliats, sobretot els anarquistes –Frederica Montseny, Diego Ruiz, Puig Elies i d'altres– l'anaven a veure per parlar o per ser tractats per ell. Es feia amb tothom, tant era un escombriaire com un diplomàtic, per exemple Eduard Aunós, o un músic, com Pau Casals, que sempre es veien a Cuixà. Però ell tenia un gran apreciació pels anarquistes i per les seves idees, als quals els deia que s'havien d'espiritualitzar més, que això de la violència no era fet per a l'home, i fins i tot els ajudava econòmicament.

Què queda per fer per reivindicar la figura del vostre pare?

M'agradaria molt que algú fes una biografia divulgativa de l'obra i de la vida del meu pare (encara hi ha gent que el van conèixer i que són vius) i que es fes algun centre, potser una fundació, un lloc on la gent pogués aprendre el naturisme, conèixer la figura del meu pare, estudiar, practicar el nudisme, aprendre de cuina vegetariana... També cal que ens tornin tots els seus papers que hi ha Salamanca.

Efectivament, els seus papers (cartes, llibres, revistes, etc.) –requisats a principis de 1939 per la Delegación del Estado para la Recuperación de Documentos amb fins repressius– estan arxivats a la secció Político Social Barcelona, a la caixa 931, de l'anomenat Archivo General de la Guerra Civil, a Salamanca, i hi consten els registres fets a casa seva. Va sorprendre, doncs, que davant la petició feta per Odina Capo perquè se li retornessin els documents espoliats del seu pare –alguns dels quals va reproduir la revista *Sàpiens*–, el gabinet de Presidència del Govern espanyol manifestés que «no hi havia cap expedient» de Nicolas Capo.

ELS LLIBRES DE NICOLAS CAPO ES CONTINUEN REEDITANT, ARA PER EDICIONES OBELISCO.